

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE ŚREMSKIM W I PÓŁROCZU 2009 ROKU

Śrem, grudzień 2009 roku

Spis treści:

1. WSTĘP

- 1.1. Cel opracowania
- 1.2. Podstawa opracowania
- 1.3. Metodologia opracowania

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

- 2.1 Bezrobotni według grup zawodowych
- 2.2 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

3. NAPŁYW BEZROBOTNYCH

- 3.1. Napływ bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

1. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania szkolnictwa oraz kształcenia zawodowego.

Monitoring zawodów ma na celu określenie kierunków i natężenie zmian, jakie zachodzą w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej osób bezrobotnych oraz na wyznaczeniu odpowiednich kierunków szkolenia, zwiększając tym samym efektywność organizowanych kursów.

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanym w raporcie były dane statystyczne zawarte w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 za 2009 rok. Raport został opracowany zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

Analizą objęto:

- 10 wielkich grup zawodowych,
- 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy),
- 392 elementarne grupy zawodowe (kod 4 cyfrowy),
- 1707 zawodów i specjalności

określonych zgodnie z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

1.1. Cel opracowania

Celem analizy materiału statystycznego przeprowadzonej w opracowaniu jest zidentyfikowanie zawodów, na które istnieje popyt oraz tych, które występują na lokalnym rynku pracy nadwyżkowo. Pozwoli to na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,

- opracowanie bazy informacyjnej dla zbudowania odpowiedniej struktury zawodowo-kwalifikacyjnej na poziomie lokalnym,
- określenie planu szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych, co pozwoli na zwiększenie efektywności organizowanych kursów zawodowych,
- pomocy powiatowym władzom oświatowym w ustalaniu kierunków, poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego.

1.2. Podstawa opracowania

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) - art. 9, ust. 1 pkt 9,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.),
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze roku 2009”.
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze roku 2009”,
- Tablice statystyczne Monitoringu Zawodów dla Powiatu Śremskiego w aplikacji SYRIUSZ będącej częścią programu SI PULS.

1.3. Metodologia opracowania

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

2.1. Bezrobotni według grup zawodowych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie w dniu 30 czerwca 2009r. zarejestrowanych było 1786 bezrobotnych. W porównaniu z tym samym okresem 2008r. liczba osób zarejestrowanych zwiększyła się o 54,9%.

Z niżej przedstawionych danych wynika, iż blisko 80% bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu w dniu 30.06.2009r. stanowią osoby posiadające zawód.

Szczegółowe dane zostały ujęte w Tabeli 1.

Tabela 1. Stan bezrobotnych w końcu I półrocza 2008r. i 2009r.

Bezrobotni	Stan w dniu 30.06.2008		Stan w dniu 30.06.2009	
Ogółem	1153	% udział do ogółu	1786	% udział do ogółu
Bez zawodu	309	26,8	367	20,5
Posiadający zawód	844	73,2	1419	79,5

Źródło: Załącznik nr 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie wielkich grup zawodowych wskazuje na to, że najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych należało do pięciu grup:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- technicy i inny średni personel,
- pracownicy przy pracach prostych,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Osoby, które znalazły się w grupie pierwszej posiadają zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz prac związanych z szyciem wyrobów odzieżowych. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów. Najliczniej reprezentowane w tej grupie są następujące zawody: ślusarz (72 osoby), krawiec (38 osób), szwaczka (38 osób), formierz odlewnik (32 osoby), modelarz odlewniczy (30 osób).

W drugiej wymienionej grupie znajdują się posiadacze zawodów wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych. Osoby należące do tej grupy to przede wszystkim: asystenci ekonomiczni (35 osób), technicy rolnicy

(22 osoby), technicy administracji (17 osób), technicy mechanicy (16 osób), technicy technologii odzieży (13 osób).

Pracownicy przy pracach prostych to grupa, do której zaliczane są zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. W niektórych przypadkach wymagać one mogą pewnego wysiłku fizycznego. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Śremie w zawodach należących do grupy pracowników przy pracach prostych dominowały osoby w zawodzie robotnik placowy (97 osób), robotnik budowlany (19 osób), pakowacz (18 osób), sprzątaczką (17 osób) oraz robotnik magazynowy (17 osób).

Osoby zakwalifikowane do czwartej grupy to przedstawiciele zawodów wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do świadczenia usług osobistych, gastronomicznych oraz do sprzedaży i demonstracji towarów w sklepach hurtowych lub detalicznych. Z posiadanych danych wynika, że zdecydowana większość bezrobotnych należących do tej grupy posiada zawód sprzedawcy (127 osób), kucharza (15 osób), fryzjera (12 osób) oraz kelnera (11 osób).

Do piątej grupy należą osoby charakteryzujące się umiejętnościami w zakresie montowania i uruchamiania podzespołów przy wykorzystaniu precyzyjnych narzędzi monterskich oraz obsługą urządzeń i transportem ładunków i towarów. Zaliczyć do nich możemy m.in.: operatora maszyn i urządzeń odlewniczych (34 osoby), montera zestrzajacza urządzeń elektronicznych (29 osób) oraz operatora suwnic (17 osób).

Analizując bezrobotnych mieszkańców Powiatu Śremskiego zauważyć można, iż wśród 14 zawodów generujących największe bezrobocie, zanotowano największy wzrost osób rejestrujących się zawodach: formierz odlewnik (18 osób), modelarz odlewniczy (29 osób), ślusarz (37 osób), stolarz (12 osób), operator maszyn i urządzeń odlewniczych (31 osób), monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych (27 osób) oraz robotnik placowy (64 osoby). Niewielki spadek zauważalny jest w zawodach: technik ekonomista, technik rolnik oraz kucharz.

Liczbę osób bezrobotnych przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wybranych zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu:		Wzrost/Spadek	
			I półrocza 2008r.	I półrocza 2009r.	w osobach	w %
Ogółem			1153	1786	633	54,9
z tego:						
1	000000	bez zawodu	309	367	58	18,8
2	321208	technik rolnik	25	22	-3	-12
3	341902	technik ekonomista	36	35	-1	-2,8
4	512201	kucharz	20	15	-5	-25,0
5	522107	sprzedawca	93	127	34	36,6
6	721102	formierz odlewnik	14	32	18	128,6
7	721104	modelarz odlewniczy	1	30	29	2900,0
8	722204	ślusarz	35	72	37	105,7
9	742204	stolarz	8	20	12	150,0
10	743304	krawiec	25	38	13	52,0
11	743604	szwaczka	23	38	15	65,2
12	812202	operator maszyn i urządzeń odlewniczych	3	34	31	1033,3
13	828305	monter zestrójacz urządzeń elektronicznych	2	29	27	1350,0
14	913207	sprzątaczką	13	17	4	30,8
15	916201	robotnik placowy	33	97	64	193,9

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela:T-I/P 1

W całej populacji bezrobotnych zamieszkujących teren Powiatu Śremskiego w końcu I półrocza 2009r., osoby bezrobotne pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy stanowiły 6,6% ogółu. W grupie tej odnotowano najwięcej sprzedawców – 17 osób, osób bez zawodu – 10, ślusarzy – 6 osób, robotników placowych – 4 osoby. Bez pracy w okresie dłuższym niż 12 miesięcy pozostawały również osoby w takich zawodach jak murarz,

szwaczka, krawiec, technik rolnik, pracownik biurowy oraz magazynier (3 osoby w każdej z w/w grup).

Wykaz omówionej powyżej kategorii osób bezrobotnych przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu I półrocza 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu I półrocza 2009r.	
			bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	% udział do bezrobotnych ogółem
Ogółem			117	6,6
z tego:				
1.	522107	sprzedawca	17	1,0
2.	000000	bez zawodu	10	0,6
3.	722204	ślusarz	6	0,3
4.	916201	robotnik placowy	4	0,22
5.	712102	murarz	3	0,2
6.	512201	szwaczka	3	0,2
7.	743304	krawiec	3	0,2
8.	321208	technik rolnik	3	0,2
9.	419101	pracownik biurowy	3	0,2
10.	413103	magazynier	3	0,2

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-1

2.2. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Analiza struktury bezrobotnych według PKD wykazała, że w końcu I półrocza 2009r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie największy odsetek stanowili bezrobotni zatrudnieni wcześniej w branżach:

- przetwórstwo przemysłowe – 43,68%,
- pozostała działalność usługowa – 13,15%,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 12,30%.

Struktura ofert pracy, sklasyfikowanych w sekcjach PKD, zgłaszanych przez pracodawców w okresie od stycznia do czerwca br. przedstawia się następująco:

Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w I półroczu 2009r.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009r.	Bezrobotni stan w końcu I półrocza 2009r.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2009r.	Oferty pracy stan w końcu I półrocza 2009r.
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo i rybactwo	1,72	1,63	1,72	0,00
Górnictwo i wydobywanie	0,00	0,00	0,00	0,00
Przetwórstwo przemysłowe	42,81	43,68	20,26	36,36
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,26	0,52	1,72	0,00
Budownictwo	7,38	6,83	13,79	4,55
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11,39	12,30	13,36	15,91
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1,51	1,24	1,08	0,00
Transport i gospodarka magazynowa	3,17	2,67	2,59	4,55
Informacja i komunikacja	0,10	0,32	0,00	0,00
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,04	0,91	4,09	0,00
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,00	0,20	0,22	0,00
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,92	1,76	4,74	0,00
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1,30	0,85	1,51	2,27
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,13	2,41	26,51	4,55
Edukacja	1,30	1,43	3,23	20,45
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,72	1,63	3,02	9,09

Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,73	1,11	1,08	0,00
Pozostała działalność usługowa	14,61	13,15	1,08	2,27
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,00	0,00	0,00	0,00
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,05	0,07	0,00	0,00
Działalność nie zidentyfikowana	6,86	7,29	0,00	0,00
Ogółem	100	100	100	100

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-9a

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej ofert pracy w okresie I półrocza 2009 r. zanotowano w branżach:

- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 26,51% ogółu ofert pracy,
- przetwórstwo przemysłowe – 20,26% ogółu ofert pracy,
- budownictwo – 13,79% ogółu ofert pracy,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 13,36% ogółu ofert pracy.

Pomimo zgłaszania ofert pracy w branży przemysłowej, gdzie bezrobotni stanowili największy udział, ich liczba nie była wystarczająca, aby zapewnić pracę wszystkim osobom bez zatrudnienia.

Ponadto osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu nie zawsze są zainteresowane podjęciem zatrudnienia w branży, w której się wykształciły lub poprzednio pracowały.

3. NAPŁYW BEZROBOTNYCH

3.1. Napływ bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych

W okresie od stycznia do czerwca 2009r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie zarejestrowało się 2281 bezrobotnych. W porównaniu z tym samym okresem 2008r. ilość osób rejestrujących się wzrosła o 60,6%. Największy wzrost osób bezrobotnych zanotowano wśród osób w zawodach: formierz

odlewnik, modelarz odlewniczy, szwaczka, operator maszyn i urządzeń odlewniczych, monter zestrzajacz urządzeń, operator suwnic, robotnik placowy oraz robotnik magazynowy. Spowodowane było to zwolnieniami grupowymi dokonanymi przez zakłady pracy na terenie Powiatu Śremskiego. W przypadku osób zakwalifikowanych do zawodu robotnik placowy, są to najczęściej osoby wykonujący drobne prace fizyczne.

Porównując I półrocze 2008r. i 2009r. zauważono, iż nadal duży udział wśród osób rejestrujących się w Urzędzie stanowią osoby bez zawodu.

Porównanie napływu bezrobotnych w I półroczu 2008r. i 2009r. przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Napływ bezrobotnych w Powiecie Śremskim wg wybranych zawodów

Tabela 3: Napływ bezrobotnych w Powiecie Sremskim wg wybranych zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		Wzrost/Spadek do I półrocza 2008r.	
			w I półroczu 2008r.	w I półroczu 2009r.	w osobach	w %
Ogółem			1420	2281	861	60,6
z tego najwięcej:						
1.	000000	bez zawodu	437	519	82	18,8
2.	522107	sprzedawca	92	139	47	51,1
3.	712102	murarz	15	27	12	80,0
4.	721102	formierz odlewnik	12	34	22	183,3
5.	721104	modelarz odlewniczy	5	35	30	600,0
6.	722204	ślusarz	49	83	34	69,4
7.	725190	pozostali monterzy elektronicy	21	2	-19	-90,5
8.	743304	krawiec	33	45	12	36,4
9.	743604	szwaczka	19	47	28	147,4
10.	812202	operator maszyn i urządzeń odlewniczych	8	36	28	350,0
11.	828305	monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych	5	37	32	640,0
12.	833308	operator suwnic (suwnicowy)	4	22	18	450,0
13.	916201	robotnik placowy	24	113	89	370,8

14.	933104	robotnik magazynowy	2	27	25	1250,0
-----	--------	----------------------------	---	----	----	--------

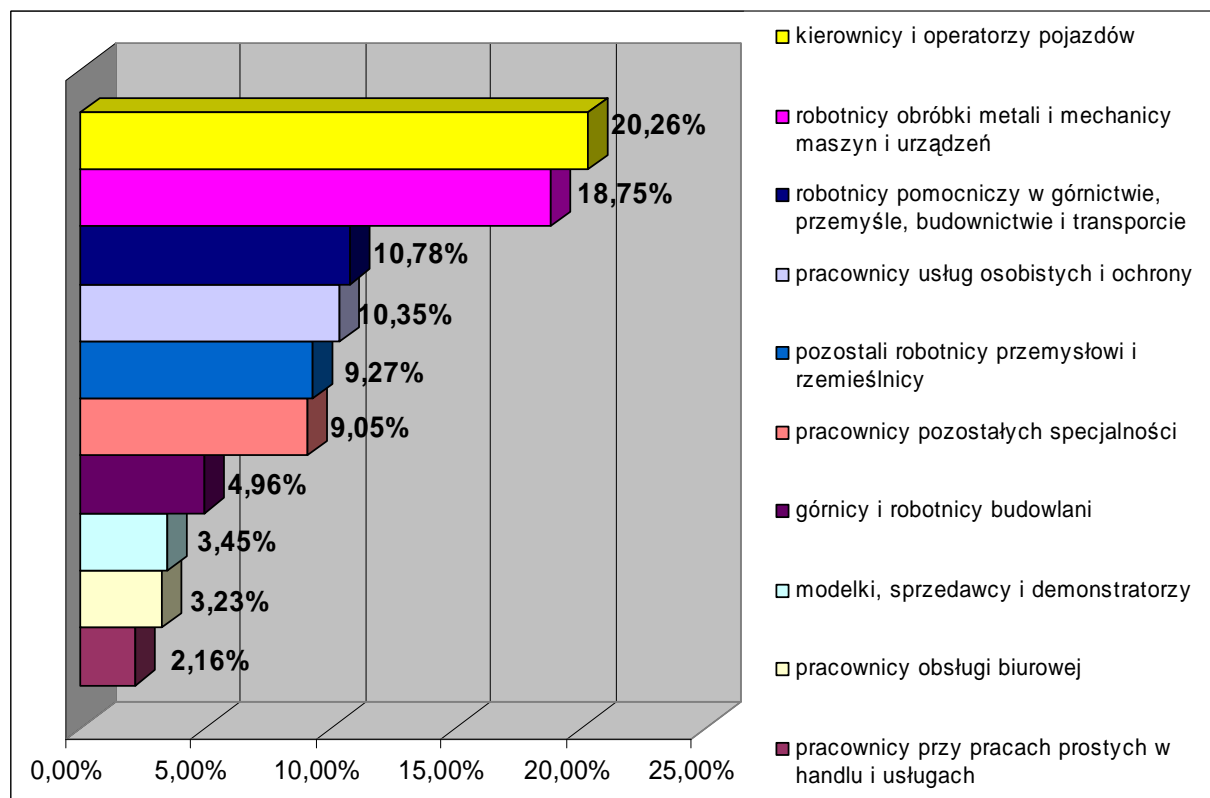
Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-2

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do wielkiej grupy:

- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 20,26%
- pracownicy obsługi biurowej – 18,75%
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 10,78%
- górnicy i robotnicy budowlani – 10,35%.

Strukturę ofert pracy wg wielkich grup zawodów zgłoszonych w I półroczu 2009r. przedstawia wykres.

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie w okresie od stycznia do czerwca 2009 roku pozyskał 464 oferty pracy. Najwięcej ofert zgłoszono w zawodach

pracownik administracyjny (16,8% ogółu zgłoszonych ofert) oraz robotnik placowy (13,1% ogółu zgłoszonych ofert).

Pomimo ofert pracy zgłaszanych w zawodzie sprzedawca czy szwaczka, ich ilość nie była wystarczająca, aby zapewnić zatrudnienie wszystkim osobom posiadającym wykształcenie lub doświadczenie w w/w zawodach. Poza tym oferty pracy zakwalifikowane jako robotnik placowy, robotnik gospodarczy czy robotnik drogowy, obejmują szerszą grupę zawodów, do wykonywania których nie są wymagane kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe. Prace te często polegają na wykonywaniu pracy fizycznej.

Wybrane zawody, na które zgłoszono oferty pracy zostały zobrazowane w Tabeli 6.

Tabela 6. Wybrane oferty pracy wg zawodów zgłoszone w I półroczu 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w I półroczu 2009r.	udział % do ogółu ofert
Ogółem			464	100
z tego:				
1	419101	pracownik biurowy	78	16,8
2	916201	robotnik placowy	61	13,1
3	522107	sprzedawca	48	10,3
4	743604	szwaczka	21	4,5
5	343101	pracownik administracyjny	18	3,9
6	914103	robotnik gospodarczy	16	3,4
7	712102	murarz	15	3,2
8	712401	brukarz	15	3,2
9	931203	robotnik drogowy	10	2,2
10	832302	kierowca samochodu ciężarowego	9	1,9
11	341503	przedstawiciel handlowy	9	1,9

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-3

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie za okres półrocza i roku dokonuje analizy lokalnego rynku pracy, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring powyższy dokonywany jest zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Bazuje on głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego, nie oddaje więc w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży występujących na lokalnym rynku pracy.

Pracodawcy, zgłaszając oferty pracy często nie są w stanie przyporządkować zakresu obowiązku poszukiwanego pracownika do konkretnego zawodu, co może stanowić rozbieżność między nazewnictwem stanowisk pracy, a zawodami osób bezrobotnych. Ponadto analizowane oferty pracy mogą dotyczyć niewielkiej liczby miejsc pracy w zawodach, w których tylko aktualnie brak jest osób bezrobotnych. Tym samym zawody te zaliczane są automatycznie do zawodów deficytowych. Dodatkowo trudno ustalić jaki odsetek ofert pracy w ogóle nie zostaje zgłoszonych do urzędu pracy.

Aby monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych spełniał swoje zadania, konieczny jest nie tylko jednolity system statystyczny, który jasno i klarownie określałby zasady wprowadzania zawodów do statystyki urzędów pracy, ale również jednolity system przekazywania informacji między oświatą, instytucjami szkoleniowymi, pracodawcami oraz urzędami pracy.

Sporządzany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za tak krótkie okresy może stanowić zatem generalnie podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych.

W celu określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany jest wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów. Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to zawody nadwyżkowe, zawody o wskaźniku pomiędzy 0,9 a 1,1 to zawody zrównoważone, a zawody charakteryzujące się wskaźnikiem większym od 1,1 to zawody deficytowe.

Poszczególne wybrane zawody wraz z charakteryzującą je wartością wskaźnika intensywności deficytu przedstawione zostały w Tabeli 7.

Tabela 7. Zawody deficytowe w Powiecie Śremskim w I półroczu 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika intensywności deficytu
1	712401	brukarz	7,5
2	419101	pracownik biurowy	3,5
3	931203	robotnik drogowy	2,5
4	322401	masażysta	2,0
5	713302	tynkarz	2,0
6	914103	robotnik gospodarczy	2,0
7	411101	sekretarka	1,5
8	742207	stolarz meblowy	1,5
9	741103	rozbieracz-wykrawacz	1,14

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P -4

Analiza powyższej tabeli wykazuje, że zawody deficytowe generujące najwyższe wskaźniki deficytu, należą do wielkich grup zawodowych takich jak:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- pracownicy przy pracach prostych,
- pracownicy biurowi,
- technicy i inny średni personel.

Spośród analizowanych zawodów deficytowych w jednym z nich zanotowano maksymalną wartość wskaźnika intensywności deficytu. Dotyczy to zawodu parkingowy. Jest to zawód, w którym średniomiesięczna liczba ofert

pracy zgłoszonych w I półroczu 2009r. jest większa od 1,0 przy jednoczesnym braku osób bezrobotnych zarejestrowanych i sklasyfikowanych w tym zawodzie. Brak osób zarejestrowanych w powyższym zawodzie, wynika z rozbieżności między nazwami zawodów używanych w zgłaszanych ofertach a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne.

Zaobserwowano, iż najmniej ofert zgłaszano w zawodach pracownik socjalny, pedagog, monter składacz okien, cieśla oraz magazynier.

Pracodawcy coraz częściej są zainteresowani przyjęciem pracowników gotowych przekwalifikować się do pracy w danym zawodzie oraz elastycznie dostosowujących się do zmian na rynku pracy. Jednocześnie składając oferty pracy oczekują od potencjalnych pracowników doświadczenia zawodowego na określonych stanowiskach.

Szczegółowe dane dotyczące charakterystyki zawodów nadwyżkowych mających największy wpływ na poziom bezrobocia w Powiecie Śremskim przedstawiono w Tabeli 8.

Tabela 8. Wybrane zawody nadwyżkowe w Powiecie Śremskim w I półroczu 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika intensywności nadwyżki
1	341503	przedstawiciel handlowy	0,82
2	343101	pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	0,82
3	343201	księgowy	0,67
4	512301	bufetowy	0,67
5	712102	murarz	0,56
6	916201	robotnik placowy	0,54
7	233108	nauczyciel nauczania początkowego	0,50
8	713203	posadzkarz	0,50
9	932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,50
10	743604	szwaczka	0,45
11	832302	kierowca samochodu ciężarowego	0,41

12	713604	monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	0,36
13	522107	sprzedawca	0,34
14	312102	technik informatyk	0,33
15	341401	organizator obsługi turystycznej	0,33
16	512302	kelner	0,33
17	712204	zbrojarz	0,33
18	714101	malarz budowlany	0,25
19	315202	inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,25
20	214203	inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	0,25
21	743501	krojczy	0,25
22	211301	chemik	0,22
23	512201	kucharz	0,22
24	931301	robotnik budowlany	0,22
25	723106	mechanik pojazdów samochodowych	0,22
26	413103	magazynier	0,20
27	712301	cieśla	0,20
28	713501	monter/składacz okien	0,20
29	244104	pedagog	0,17
30	346104	pracownik socjalny	0,17

Źródło: Monitoring zawodów dla Powiatu Śremskiego, Tabela T-I/P-4

Tak duża liczba zawodów nadwyżkowych wynika przede wszystkim z małej ilości ofert zgłaszanych do PUP w Śremie, w stosunku do zapotrzebowania osób bezrobotnych. Wpływ na powyższą sytuację ma również brak kwalifikacji zawodowych zarejestrowanych osób, jak również brak odpowiednich uprawnień do wykonywania zawodu oraz brak doświadczenia zawodowego.

Z przeprowadzonej analizy zawodów nadwyżkowych wynika, iż wśród badanych zawodów występują takie, na które w okresie I półrocza 2009r. nie zgłoszono zapotrzebowania na pracę. Do zawodów tych należą:

- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych,
- specjalista administracji publicznej,
- laborant chemiczny,
- technik budownictwa,
- technik elektronik,
- technik mechanik,
- technik odlewnik,
- technik technologii odzieży,
- kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe,
- technik architektury krajobrazu,
- technik rolnik,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego,
- asystent ekonomiczny,
- kucharz małej gastronomii,
- rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- malarz – tapeciarz,
- lakiernik samochodowy,
- modelarz odlewniczy,
- elektromonter instalacji elektrycznych,
- rzeźnik wędliniarz,
- cukiernik,
- piekarz,
- tkacz,
- pozostali krawcy, kapelusznicy i pokrewni,
- tapicer,
- operator maszyn do obróbki skrawaniem,
- monter zestrójacz urządzeń elektronicznych,
- operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych

- kierowca samochodu osobowego,
- operator suwnic,
- pakowacz,
- robotnik magazynowy.

Występowanie powyższych zawodów związane jest z różnicą w nazewnictwie stanowisk oferowanych przez pracodawcę w stosunku do przyszłego pracownika oraz z wymaganiami co do poziomu wykształcenia potencjalnego kandydata. Nie oznacza to jednak, że osoby należące do w/w zawodów nie mogą podejmować pracy na innych stanowiskach.